

dighederne ret betydelige Udgifter, som ere knyttede dertil. Jeg maa dog sige, at ogsaa paa dette Punkt har Landstinget ændret noget i Forslaget, og jeg kunde ønske det affattet paa en noget anden Maade.

Af de øvrige Punkter, vi den Gang fremførte, skal jeg kun nævne eet, fordi det forekommer mig at være af særlig Vigtighed, og det er det, at det skal gøres muligt for den, der har faaet Dom eller Forlig for en Fordring, at faa den eksekveret, uden at en Sagfører rejser ud for at besørge det. Naar der skal inddrives Skattebeløb, kan Sognefogeden gøre det, og jeg tror, man ogsaa som Regel kan betro Sognefogeden at inddrive disse mindre Fordringer. Det medfører en meget stor Besparelse, en Besparelse, som kommer Skyldneren til gode, for saa vidt Skyldneren har noget at betale med, men som ogsaa meget ofte kommer Fordringshaveren til gode, for saa vidt Skyldneren ikke er i Stand til at betale. Jeg skal tillade mig eventuelt sammen med andre til Sagens anden Behandling at stille Ændringsforslag om disse Punkter igen, og jeg skal dermed anbefale denne Sag til velvillig og hurtig Behandling fra dette Tings Side.

Borgbjerg: Det Forslag til en Retsreform, som den højtærede Justitsminister forelagde i Landstinget i Forfjor Efteraar, og som nu, ændret af det andet Ting, kommer til Behandling i dette Ting i Dag, er ikke den Retsreform, som Folketinget har vedtaget Gang paa Gang. Det er ikke den Retsreform, som de Herrer af Flertallet gentagne Gange ere gaaede til Valg paa, det er en anden Retsreform, en halveret Retsreform og for den Halvparts Vedkommende, som bliver tilbage, en modereret Retsreform.

De tre Hovedpunkter, hvorpaa dette ny justitsministerielle Forslag skiller sig fra Folketingets første Forslag og ogsaa fra Justitsministerens eget gamle Forslag — jeg ser her bort fra de Ændringer, der ere tilføjede i Landstinget, og taler her i første Linie om Justitsministerens Forslag fra i Forfjor — ere følgende: Efter det her foreliggende Forslag bliver Retsplejen ikke skilt fra Forvaltningen, saaledes som Grundlovens § 71 foreskriver. Dermed

følger en hel Del andre Ændringer, f. Eks. det meget vigtige Punkt, at Dommerfuldmægtige, som drive privat Forretning ved Siden af at være Dommerfuldmægtige, bevares. Det er et gammelt Klagepunkt fra dette Tings og fra Befolkningens Side over den nuværende Ordning, og det var ogsaa et Punkt, hvor Folketingets Retsreform foretog en grundig Forbedring, men hvor Justitsministerens Forslag bliver ved det gamle. Det andet Punkt er, som det allerede har været omtalt i Dag, dette, at Umiddelbarhedsprincippet, Kravet om, at Vidneudsagn, Syn, Skøn osv. skulle forelægges og foreligge umiddelbart for Dommeren, opgives, og endelig for det tredje, at Anklageprincippet ikke gennemføres.

Jeg maa udtale min dybe Beklagelse over, at Justitsministeren i det foreliggende Forslag har opgivet Folketingets gentagne Gange fastslaaede Standpunkt, sit eget gamle Standpunkt, paa tre Hovedpunkter, og jeg finder, det er en overordentlig farlig Fremgangsmaade, som her er vist fra Justitsministerens Side, baade sagligt set for denne Sag og overhovedet rent almenpolitisk set.

Den højtærede Justitsminister undskylder det første Hovedbrud med Folketingets gamle Forslag, nemlig Opgivelsen af Gennemførelsen af Grundlovens § 71, dermed, at denne Sag er ikke opgiven, den er kun opsat. Den højtærede Justitsminister vil nøjes med at gennemføre den ene af Grundlovens Løfteparagraffer og saa udskyde Gennemførelsen af den anden til bedre Tider. Men naar komme de bedre Tider? Og dernæst: Kan man ikke drage videregaaende Konklusioner af Justitsministerens Præmisser? Kan Højre ikke sige: Naar det altsaa efter Justitsministerens nuværende Forslag er muligt at gennemføre en Retsreform uden at tage Hensyn til det ene af Grundlovens Krav, maa man vel ogsaa kunne lade andre Krav ligge, blandt andet Kravet om Nævninger. Er man inde paa Indrømmelsernes Skraaplan, er man i Virkeligheden logisk set ikke i Stand til at gøre Holdt. Ganske vist har den højtærede Justitsminister i det andet Ting meget bestemt erklæret, at Nævningerne opgiver han ikke. Han har skudt sig ind under, at Nævningerne kræ-